

[illegible]

بِسْمِ اللهِ
 الرَّحْمَنِ
 الرَّحِيمِ
 وَيَدْعُ
 اْلاِنْسَانُ
 بِالشَّرِّ
 دُعَاءَ هُ
 بِالْخَيْرِ
 وَكَانَ
 اْلاِنْسَانُ
 عَجُولاً "İnsan hayra dua eder
 gibi şerre dua eder. İnsan çok acelecidir." (İsrâ, 17/11) Acelecilik, bir şeyi
 zamanından önce istemektir. Kur’an-ı Kerim’de insan fitratının aceleciliğine
 dikkat çekilmiştir. Acelecilik insanın sağlıklı döşönmesini ve doğru karar
 vermesini engeller. Bir olayı değerlendirirken onun önemini kavramaya engel olur. Hatta
 önemsiz olan şeyleri daha önemli ve erkene almaya, önemlileri ise ihmal etmeye
 sebep olur. Kişi bazen sabırsızlığı nedeniyle karşılaştığı zorluklar karşısında telaşa döşerek
 bu sıkıntılarını meşru ve makul bir şekilde giderme yerine farkında olmadan kendi aleyhine duada
 bulunmuş olabilir. Ön“Allah canımı alsa da bu sıkıntıdan kurtulsam” der.
 Bazen de bilgisizliği yüzünden kendisi için zararlı ve kötü olan şeyi,
 iyi zannederek ister. Hâlbuki وَعَسَى
 اَنْ
 تَكْرَهُوا
 شَيْئًا
 وَهُوَ
 خَيْرٌ
 لَكُمْ
 وَعَسَى اَنْ
 تُحِبُّوا
 شَيْئًا
 وَهُوَ شَرٌّ
 لَكُمْ
 وَاللهُ
 يَعْلَمُ
 وَاَنْتُمْ
 لاَ
 تَعْلَمُونَ
 “Olur ki, bir şey sizin için hayırlı iken, siz onu hoş görmezsiniz. Yine olur ki, bir
 şey sizin için kötü iken, siz onu seversiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz.”

(Bakara, 2/216). İnsan, aceleci olduğu ve olaylar karşısında sabır ve tahammül göstermesi kendine zor geldiğinden, sonradan olacak şeyin vaktinden önce olmasını ister. Böylelikle ayette işaret edildiği gibi aleyhine olabilecek şeyler içedin hayra dua eder gibi şerre dua eder. Bu bakımdan Kur'an-ı Kerim, aceleciliğin insanı kendisi içedin zararlı olan işleri yapmaya sürüklediğini beyan etmektedir (İsrâ, 17/11). Bu ayet kişinin aceleciliğinden dolayı istediği şeyi pek düşümeyerek aleyhinde olabilecek kötü ve zararlı şeyi isteyebileceğini göstermektedir. Aceleci davranarak, düşüncesini aydınlatamayan insan hedeflediği noktaya ulaşamaz. Başladığı noktaya tekrar döner, böylece aynı sıkıntılarla boğuşur kalır. Bundan kurtulmak içedin her şeyin bir anda olmasını ister. Nitekim düşünmeden duygularına kapılarak acele ile söylediği veya işlediği fiilinden dolayı pişmanlık duyar. Örneğin hislerine yenik düşerek cinayet işleyen kişi ahirette çekeceği azabı düşünerek onun manevi sorumluluğunu ve vicdan azabını sürekli yaşar. O bakımdan Peygamberimiz hadisinde teenninin-ağırbaşlılığın- Allah'ın rızasına uygun olduğunu acele davranmanın ise şeytandan olduğunu vurgulamıştır

ا,ل,أ,َ,ن,َ,ا,ة,ُ
,م,ِ,ن,َ ا,ل,ل,ّ,َ,ه,ِ
,و,َ,ا,ل,ْ,ع,َ,ج,َ,ل,َ,
77;,ُ م,ِ,ن,َ
,ا,ل,ش,ّ,َ,ي,ْ,ط,َ,ا,ن,
16; "Düşünerek ölçü hareket etmek, Allah'tan; acelecilik ise, şeytandandır." (Tirmizîî, "Birr ve Sıla", 66).

Çünkü sonucunu düşünmeden, şuursuzca acele olarak işlenen fiile şeytan karışarak o işi akamete uğratır. İnsan, esasen birçok arzulara sahip olduğu içedin çeşitli nimetlere bir an önce kavuşmak içedin aceleci davranır. Bu bakımdan Kur'an-ı Kerim insanın bu davranışını

خ,ُ,ل,ِ,ق,َ
,ا,ْ,ل,ا,ِ,ن,ْ,س,َ,ا,ن,
15;,م,ِ,ن,ْ ع,َ,ج,َ,ل,ٍ
“İnsan çok aceleci (tez canlı) yaratılmıştır" (Enbiyâ, 21/37) diye nitelendirmiştir.

Ayette yer alan “İnsan pek acelecidir" ifadesi bazen, insanın Allah'a sadece anlık acil ihtiyaçları içedin dua ettiğini göstermektedir. Oysa mümin ümrünün her anında Yaraticısına sığınma ve O'nun dua etmenin gerekliliğini bilmelidir. Âyet-i kerimde insanın fitratında bulunan ve kötü huy olarak kabul edilen aceleciliğe işaret edilmektedir. Öyle ki ilk defa karşılaşacağımız bir olay karşısında bunun iyi mi veya kötü mü olduğunu bilemediğimiz içedin acele hareket ettiğimiz zaman doğru karar vermemiz mümün olmayabilir. Hâlbuki bu konuda akıl ve bilгимizi devreye sokar ve bilen kişilere de danışırsak en gerçekçi yolu izlemiş oluruz. Şayet sabır ve tahammül göstermez, geçici nefisî arzularımızı ün plana alırsak yanlış karar vermiş oluruz. Âyeti kerime de zaten Kur'an'sının ülçülerine uygun karar vermenin insanı en doğru yola ulaştıracağını haber vermektedir. İnsanın aceleci olması bir bakıma her şeyde peşinci olması yani ahiret hayatını dünyada iken gürmek istemesi anlamına da gelmektedir. Bu bakımdan birçok insan ahiret hayatını bırakır, dünya hayatını ister. Ahirette hazırlanan büyük mükâfatı ünemsemez, tamamen dünya nimetlerine dalarak hep onu ister ve büylece kendisi içedin hayır zannıyla aslında şer ister. O hâide sabırlı ve ihtiyatlı olarak hayra dua etmeli, hayırlı ve devamlı olan işler yapma gayreti içinde olmalıyız. Dr. Ercan ESER

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)